HLOUPÝ HONZA.

ČESKÉ POHÁDKY.

Vypravuje LADISLAV QUIS.

Illustroval Karel Krejčík.

V PRAZE 1881.

TISKEM A NÁKLADEM JOS. R. VILÍMKA.

OBSAH:

I. Honza v kostele.

Čtrnácte let již Honzovi,
ještě jej matka kojí;
nežil však chlapík takový,
světem co svět ten stojí.
Nemluví mnoho, za to jest
ocele tvrdší jeho pěst;
roste jak dubec v lese,
za čtyry muže nese.
Čtrnácte Honza ač je let,
zkušen jak jiní rokem:
chalupa, dvůr mu celý svět,
nebyltě dále krokem.
Za pecí líhá celý den,
sotva že oknem vyhlíd' ven;
copak mu po tom světě?
Za pecí blaho kvete!
„Stůňu,“ dí matka; „boží hod —
za mne jdi do kostela.“
Honzovi rozkaz málo vhod.
„„Co se tam, mámo dělá?““
„Honzíčku, jdi jen, uvidíš.“
Mazánek leze s pece již,
třikrát se protahuje,
na pouť se připravuje.
Neminul příliš dlouhý čas,
domů an Honzík běží.
„Co jdeš tak brzo??“ Však už zas
za pecí Honza leží.

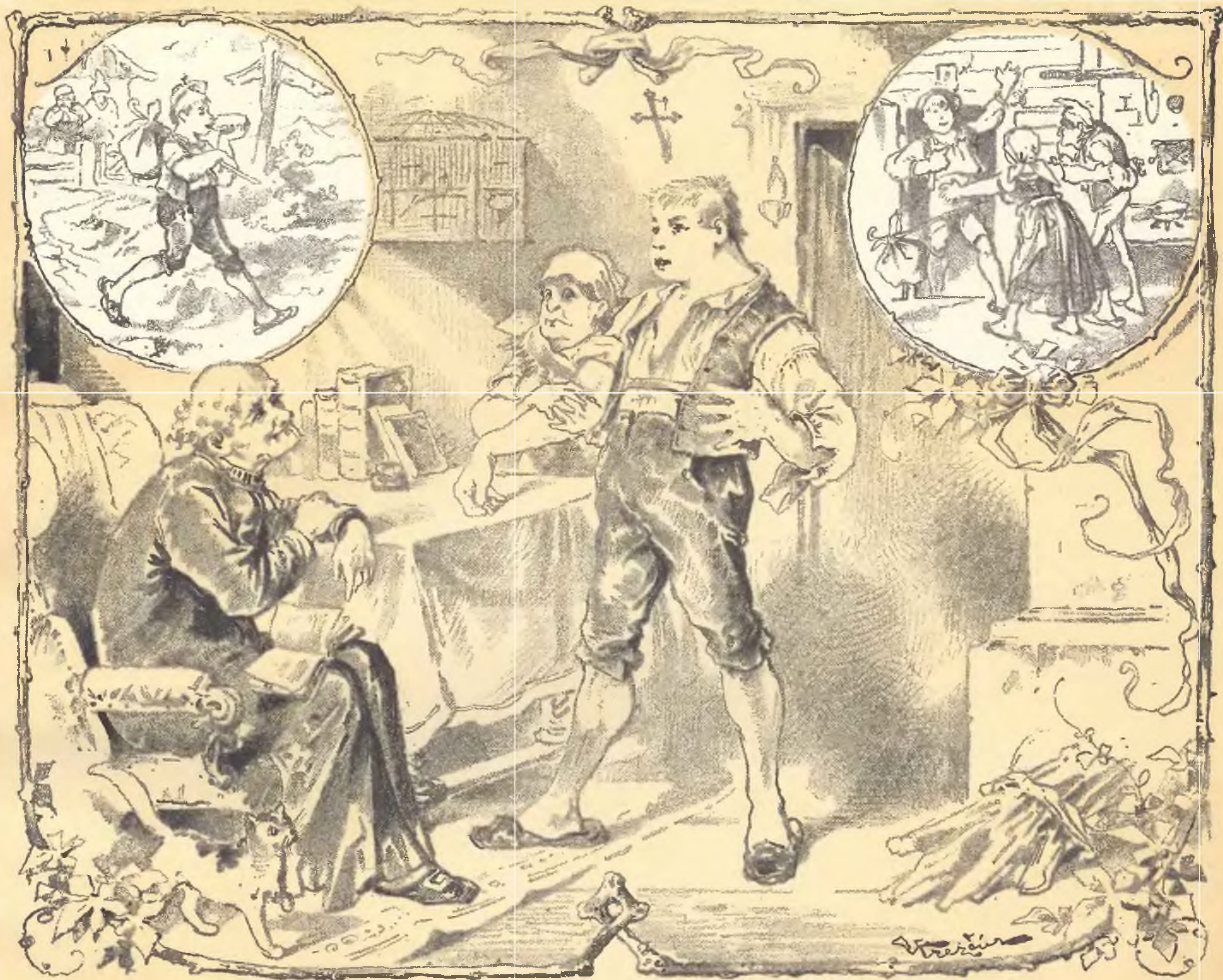
„„Mamko,““ tak odtud dá se znát.
„„myslíte, že jsem blázen snad?
Kdybyste stokrát chtěla,
nejdu již do kostela!““
„„Když jsem tam přišel, na stěně
jednoho kati dřeli.
Obrátil jsem se zděšeně —
jiný tu zbodán celý.
Svíčkami pálí toho tam,
nevím kam hrůzou hledět mám;
aj tu cos hučí s hora:
v šíj chlap tam šlape tvora!““
„„Prchl bych rád, však kolem lid.
Tu se kdos zjeví v kádi
v košili pouhé, hanba zřít —
ještě se se mnou vadí!
Bodejť bych tím se plísnit dal!
Rychle jsem v čelo klobouk cpal,
palce si v uši tlačím,
zády se k muži stáčím.““
„„Tu jste však měla vidět sběh!
Všichni se o mne deří:
dřív než jsem jenom jednou dech',
vyhozen byl jsem z dveří.
Děkuju Bohu za ten div,
že jsem se domů dostal živ.
Divné to v světě tom věci!
Nejlíp přec za mojí pecí.““

II. Sedm výprasků.

Honzo, přines čtvrtci od souseda,'
káže máma. Honza už se zvedá.
Soused mlátí. Divně kouk',
„Čtvrtci!" když naň Honza houk'.
»Tak ty čtvrtci jen mi přeješ, kluku?«
V tváři cítí Janek mlatce ruku.
S pláčky k mámě když se Honzík vrátí.
,Naděl Pánbůh', dí ta, ,měl jsi přáti.'
Brzy Honza kamsi spěl,
vstříc mu zvolna pohřeb šel.
„Naděl Pánbůh!" volá Honzík na ně.
Sotva řek, už dostal na chrám páně.
Matka dí: ,Jak nedat za vinu ti!?
Přáti měl jsi lehké spočinutí.'
V krátce ženich s nevěstou
po vsi s hudbou k svatbě jdou.
Honza, ženichovi zavděčit se chtěje,
lehké odpočinutí mu přeje.
Bit byl. Máma: ,Říc měl's, když ses díval:
Zdráv s ní býval, hezké děti míval!'
Po té kolem Honzy kdes
kuchařku si farář vez'.
Honza na ně, jak mu matka děla.
Kočí pošvihal mu záda celá.
Máma řekla: ,Neměl's jich si všímat.'
Druhý den se Honza k ohni přimát'.
Každý hasí, jak můž' kde,
Honza jakby nic kol jde.
Ale chasa ubožáka jala,
na pamět mu notný pardus dala.
Máma kárá: ,Tož's měl ulívati!'
V hospodu jde Honza. Tam se rváti
opilce dva uviděl.
Ihned s vědrem k studni spěl;
polil rváče. Smířily se strany,
ale Honza zas už dostal rány.
Káže máma: ,Dít měl's: Pokoj bratři!'
Po dni Honza psy se konsat spatří.
Štěkotu je plná ves,
na návsi kde jaký pes.
„Pokoj bratři!" Honza na ně volá.
Ti však Janka roztrhali spola.
Z ran svých Honza pomalu se hoje
rozjímat jal nehody se svoje:
„Věru, tak už nechci žít,
kam jsem přišel, byl jsem bit."
Táta míní: »Hloupý všude zkusí.«
Máma na to: ,*Pánem* stát se musí.'

III. Honza se učí latině.

Honza tam, Honza sem,
Honza bude páterem.
Tak chce tomu máma míti;
do světa má Honza jíti,
latině se naučit,
aby mohl knězem být.
Honzo náš, ranec máš,
s buchtou v svět se ubíráš.
Mamka pláče, tatík bručí,
Honzíka to málo mučí:
kulatý je tento svět —
kolem jda zas přijde zpět.
‚Copak je latina?‘
cestou myslit počíná.
‚Řeč to, již jen páni umí,
které sprosťák nerozumí.
Jak jen pána uslyším,
latině se naučím.‘

Kol panských polí jde,
u ženců pan správec zde.
Při snopu tam žena stará;
správec volá: „Tu se pará!“
‚Sláva! Dvě už slova znám,
základ to už dobrý mám.‘
Honza dál jde v rovinu
bruče si svou latinu.
V tom mu pán zas v oči bije,
a ten volá: „‚Pes tu vyje!‘“
‚Tu se párá,‘ Honzík prál;
‚pes tu vyje,‘ dokládal.
Dál zas pán v nádvoří:
»To ta kára« hovoří.
‚Tu se párá, pes tu vyje,
to ta kára,‘ Honza říje
‚Nyní slov již umím šest,
věru, řeč to snadná jest!‘

Zahradník rýpá lán.
„Ten to ryje!“ volá pán.
‚Tu se párá, pes tu vyje,
to ta kára, ten to ryje,‘
Honza dí; ‚teď dost, dál nic —
kantor pán a nezná víc!‘
Jaký div: Honza dřív
doma, dél než o den živ.
„Ty's už zde?“ jej otec kárá.
‚Pes tu vyje, tu se párá,‘
Honza proudem pouští hlas.
„Rozuměj si tomu ďas!‘
Matka však ubožák
Honzy ptá se, co a jak?
Ten se hrdě v prsa bije:
‚To ta kára, ten to ryje,‘
spustil svou na jeden dech,
a již, hup! si na pec leh'.

Ráno hned, raníčko,
sotva vyšlo sluníčko,
máma s Honzou u fary je.
‚Tu se párá, ten to ryje!‘
spustil Honza na kněze
s plnou silou vítěze.
Máma chce, kaplanem
by jej farář přijal sem.
Stařeček však vrtí hlavou,
latinu že nezná pravou;
směje se mu dost a dost,
až se Honzy chytá zlost.
‚Ta Vaše latina,‘
volá, ‚věru ne jiná!
Co říkáte u oltáře
z misálu a ze žaltáře,
nerozumí lépe ves
než-li Vy mé řeči dnes!‘

IV. Jak Honza hledal rozum.

Táta řek': ‚Kdo nemá rozum,
s latinou též prohloupí;
komu není s hůry dáno,
v apatice nekoupí.‘
Na peci se povaluje
Honza míní k hovoru:
„Nemají-li v apatice,
půjdu si proň nahoru.“
Řek' a šel, a všude ptá se:
„Do nebe jak jíti mám?“
Každý jinak ukazuje,
Honzík neví kudy kam.
Konečně si vybrav z toho,
živ že nebe nespatří,
v kapse už jen krajíc chleba,
plesnivé má groše tři.

Sto mil domů. Noc už blízká,
kolem temný, hustý les.
Cesta mizí v tmách. Co zbývá?
Smuten Honza na mech kles'.
Co tak sedí chystaje se,
večeři by pojeď' svou,
kde se vzal, tu vzal se starec,
šedý, shrben nad berlou.
„‚Hlad, panáčku, hlad mám velký.‘“
„Chudáku, můj chleb si vem.“
„‚Však co zítra?‘“ – „Zde též grošák.“
Žebrák zmizel za stromem.
Honza leh'. Však dřív než usnul,
druhý nuzák již tu stál.
Honzík starci bez váhání
také druhý groš svůj dal.

Opět lehl. Ale třetí
šedý žebrák prosí zas.
Poslední groš dal mu Honza: —
„Víš, jak přijdu v nebe as?“
„‚Co tam chceš? Jsem svatý Filip.
S nebe přišed po třikrát
já tě prosil, ty's dal všecko
žádej, chci ti též vše dát.‘“
„Ty jsi s hůry?! Dej mi rozum,
za tři groše stačí přec.“
„‚Zde vem můj a do kapsy strč,
Filip teď tvůj spojenec.‘“
Svatý zmizel. Vesel Honzík
rozum zkoumá, přesýpá:
„Teď říkejte ‚hloupý Honza‘,
jen když on má Filipa!“

V. Honza rozumuje.

Rozum v kapse. ne však groše,
s ránem Honza klusá dál.
Vesel z prv, pak bez rozkoše —
vždyť se hlad v něm ozýval.
K polednímu krčma tady.
„Mina zhynu žízní, hlady,
zde však mohu jíst a pít.
V krčmu jen, to musí být!“

Již jej šenkýř vítá, ptá se,
chce-li sklenku od čepu,
pečeně zda přinést má se,
z kuchyně vše, ze sklepu?
Honza myslí: „Mluv jen málo,
pozor dej spíš, co se prálo.
V krčmě má se jíst a pít“ —
proto dí: „To musí být!“

Již se pivo před ním pění,
výtečná je telecí
Honzík věru líný není,
jsou to hody knížecí
Šenkýř často ptá se jeho,
jíst-li chce neb chmelového?
Mysle: „Zve-li. třeba chtít,“
Honza vždy: „To musí být!“

Když se najeď, napil dosti,
má se Honza k odchodu.
Však tu v cestu staví hosti
hospodský se u vchodu
Žádá, dřív by řád svůj spravil.
Honza v duchu k sobě pravil:
„Kdo co prodal, plat má mít,“
nahlas pak: „To musí být!“

Krčmáři však slovo málo.
Na kancelář Honzu veď,
by se právu průchod dalo
Přísně na ně vrchní vzhleď.
„„Honzo, plať!““ — „To musí býti,“
Honza dí; „však odkud vzíti?“ —
„„Tedy budeš z řeky pít!““
Honza prál: „To musí být!“

Vrchni celý rozzuřený
káže drábům Honzu jmout . . .
Biřiči už v rozpěněný
uvržen jest chuďas v proud.
Běda! Honza dobře pluje,
druhý břeh už dosahuje.
„„Vrať se!!““ vrchní hartusí.
Honza: „To být nemusí!“

VI. Honza u sedláka.

Honza dost již světem toulek měl,
k sedlákovi chutě sloužit šel.
Za pět dělal, za pět také jeď.
Hospodář si výská,
selka si však stýská:
‚Kozel ho k nám veď'!'

Sedlák, jak ho žena nabádá,
kruté věci Janku ukládá:
Buk má zvrátit *z dřeva sekerou.*
Honza napjal údy,
vytrh' obra z půdy,
v dvůr nes' kořisť svou.

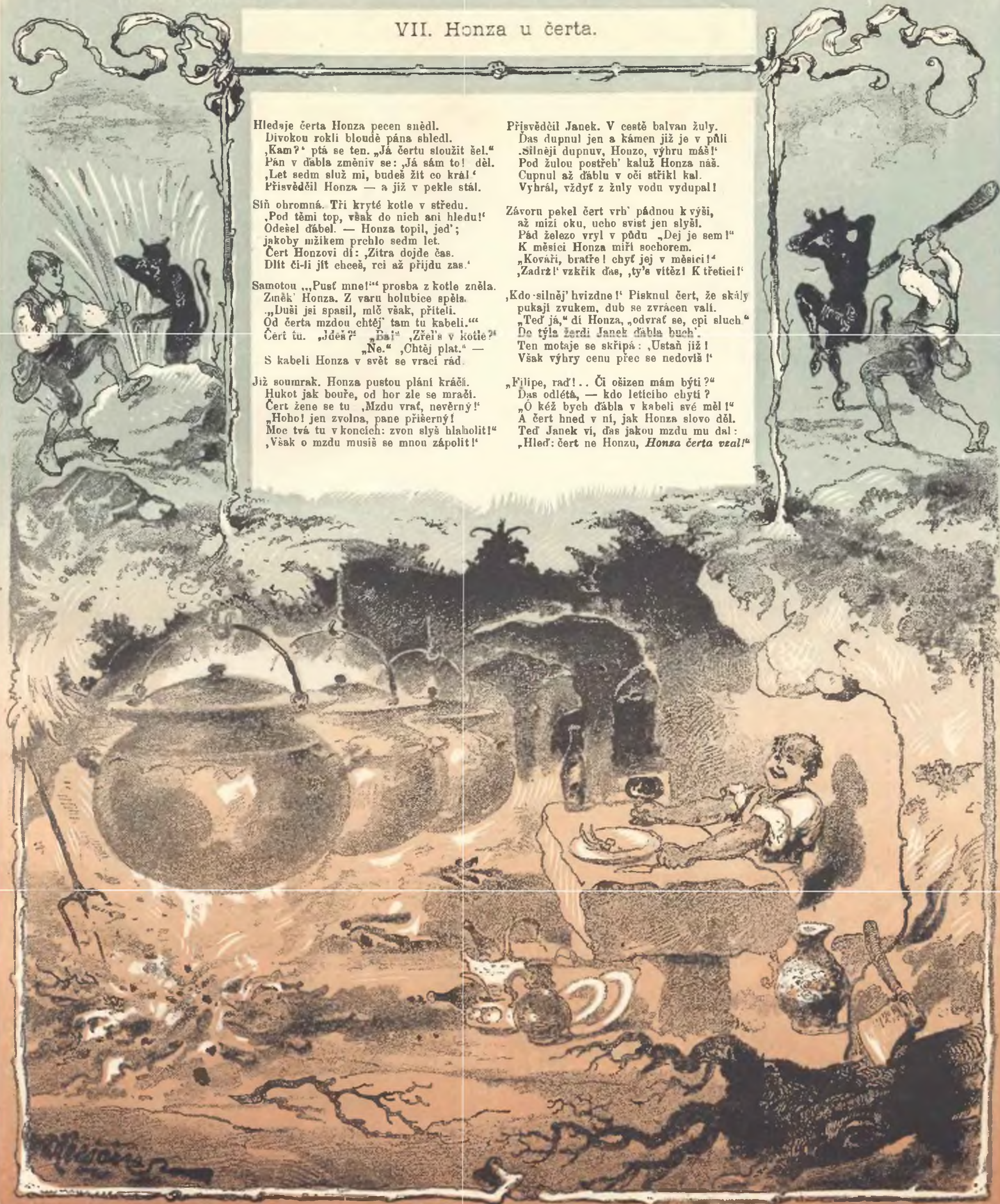

Sedlák s ženou rady nevědí.
Honza musí v brloh medvědí,
aby přines' sladký lesní med.
Medvěd se naň řítí,
Honza jej však chytí,
s tím se vrací zpět.

Teď je zle. Co s Honzou počíti?
V studeň lézt má a ji čistiti.
Za ním sedlák mlýnský kámen vrh'.
Honza zpět se souká,
běhoun v ruce, brouká:
„Kdo vám prsten strh'?"

Sedlák strach má z Honzy oráče.
„Kam," se ptá ten, „nyní, sedláče?
Nechci věru zdarma jísti zde!"

»Jdi si k čertu třeba!«
„Selko, pecen chleba —"
Honza dí a k čertu jde.

VII. Honza u čerta.

Hledaje čerta Honza pecen snědl.
Divokou rokli bloudě pána shledl.
‚Kam?‘ ptá se ten. „Já čertu sloužit šel.“
Pán v ďábla změniv se: ‚Já sám to!‘ děl.
‚Let sedm služ mi, budeš žít co král.‘
Přisvědčil Honza — a již v pekle stál.

Síň obromná. Tři kryté kotle v středu.
‚Pod těmi top, však do nich ani hledu!‘
Odešel ďábel. — Honza topil, jeď;
jakoby mžikem prchlo sedm let.
Čert Honzovi dí: ‚Zítra dojde čas.
Dlít či-li jít chceš, rci až přijdu zas.‘

Samotou „‚Pusť mne!‘“ prosba z kotle zněla.
Změk' Honza. Z varu holubice spěla.
„Duši jsi spasil, mlč však, příteli.
Od čerta mzdou chtěj' tam tu kabeli.‘“
Čert tu. ‚Jdeš?‘ „Ba!“ ‚Zřel's v kotle?‘
„Ne.“ ‚Chtěj plat.‘ —
S kabeli Honza v svět se vrací rád.

Již soumrak. Honza pustou plání kráčí.
Hukot jak bouře, od hor zle se mračí.
Čert žene se tu ‚Mzdu vrať, nevěrný!‘
„Hoho! jen zvolna, pane příšerný!
Moc tvá tu v koncích: zvon slyš hlaholit!“
‚Však o mzdu musíš se mnou zápolit!‘

Přisvědčil Janek. V cestě balvan žuly.
Ďas dupnul jen a kámen již je v půli
‚Silněji dupnuv, Honzo, výhru máš!‘
Pod žulou postřeh' kaluž Honza náš.
Cupnul až ďáblu v oči střikl kal.
Vyhrál, vždyť z žuly vodu vydupal!

Závoru pekel čert vrh' pádnou k výši,
až mizí oku, ucho svist jen slyší.
Pád železo vryl v půdu „Dej je sem!“
K měsíci Honza míří sochorem.
„Kováři, bratře! chyť jej v měsíci!“
‚Zadrž!‘ vzkřik ďas, ‚ty's vítěz! K třetici!‘

‚Kdo silněj' hvizdne!‘ Písknul čert, že skály
pukají zvukem, dub se zvrácen valí.
„Teď já,“ dí Honza, „odvrať se, cpi sluch“
Do týla žerdí Janek ďábla buch'.
Ten motaje se skřípá: ‚Ustaň již!
Však výhry cenu přec se nedovíš!‘

„Filipe, raď!.. Či ošizen mám býti?“
Ďas odlétá, — kdo letícího chytí?
„Ó kéž bych ďábla v kabeli své měl!“
A čert hned v ní, jak Honza slovo děl.
Teď Janek ví, ďas jakou mzdu mu dal:
„Hleď: čert ne Honzu, *Honza čerta vzal!*“

VIII. Honzův návrat.

Lidé, lidé, kde jste který,
hleďte, kdo to jde!
Na mou věru: hloupý Honza
ze světa je zde!
Ba, již pán se z něho stal:
na facku si klobouk dal,
halenou se pěkně svítí,
boty pán Bůh udělal!"
Táta trne, máma pláče,
Honza jak by nic,
na svou starou pec už skočil,
oddech' z plných plic.
„Hajdy s pece!" táta křik';
„tak-li domů chodit zvyk?
Když tě v světě nespravili,
musím já tě vzíti v cvik."

Honza leží jak ten kámen.
Táta hůl už chyt';
marně máma brání, prosí —
Janek bude bit.
Přikrčil se Honzík v kout,
kabeli stih' tátův soud.
Rána padla. — Z kabele se
na zem sype zlata proud!
„„Čerte, drž! Teď znám moc žoku,
tobě hůř, mně líp."'
Honza s tátou vytlouk' z pytlo
zlata celý Říp.
Máma jásá: „„Táto, hleď!
Ty's mu kázal: doma seď!
Kdyby bylo nešlo po mém,
zda-li byl by pánem teď?!""

IX. Honza rychtářem.

Boháčem se Honza stal,
každý mu teď úctu vzdal.
Pán Bůh mu i svatí:
za mudrce platí;
ba i těm děvčatům už
nad Honzu nižádný muž.
Za štěstím závisť však jde:
rychtář i konšelé zde.
Honzu na soud hnali,
přísně se ho ptali,
odkud že jmění své vzal?
Honza však jenom se smál.
Lupič neb čaroděj jest!
Utopit? — malý naň trest!
V pytel jsou jej všili,
na hráz položili:
‚Hodinu k přiznání máš,
ortel než stihne tě náš!‘
Rada se vzdálila již,
Honzovi tíže a tíž.
Mlčet neb se znáti,
obé v zlo se zvrátí:
„Hrdlo neb peníze ztrať!
Nyní mně, Filipe, raď.“
Pytlem tu v středu zří stád
pasáka, šelmu, kol hnát.
„Nechci,“ jal se lkáti,
„rychtářem se státi;
hoďte mne do vody jen!“
Slouha mu pomohl ven.
Za blázna sám v pytel vlez':
„‚Rychtářem chci být už dnes.‘“
Honza pytle nechal,
s bravem domů spěchal.
Věru, měl největší čas:
rychtář tu s konšely zas.
‚Jak jsi se rozmyslil, rci?‘
„‚Rychtářem býti vám chci.‘“
‚Z rady žert si tropí!
Nuže, ať se topí!‘
V rybníce pasák byl hned,
rada se vracela zpět.
Jaký to úžas a div?
Honza tu se stádem, živ!
Co tu bylo ptaní!
„Hozen v rybník, páni,
stáda jsem pod vodou zřel;
tohle jsem vyhnal a šel.“
‚Stáda?!‘ — pan rychtář se ptal.
‚Pojďme tam!‘ konšely zval.
K rybníku se hnali,
s hráze hopcovali.
Celý tak magistrát dnes
na vždycky do bahna kles'.
Jaký to po obci shon?
Na poplach vyzvání zvon.
Honza, chytrá hlava,
rychtářem se stává;
hloupost a lakota však
v rybníce pohřbeny tak.

X. Honza lhář.

Zaslech' Honza o králı,
k němuž z blízka i z dáli
učení a neučení
v závod lháti spěchali.
Však ať lež je sebe větší,
všemu král: „To pravda,“ svědčí;
komu však by řek': „To lež!“
říši dá i dceru též.
Milý Honza nelení,
ku králi jde na pření,
před zlatým se trůnem staví
a tak počne bez dlení:
‚Pane králi! této středy
v nebe chtěje na výzvědy,
z pilin jsem si provaz splet'.‘
„To můž' být,“ král svědčí hned.
‚Na to jsem ten provaz vzal,
na hák v nebi přivázal,
vzhůru jsem se po něm soukal;
šlo to, jak by namazal.
Provaz ale krátký zpola;
tedy jsem kus uťal zdola,
nastaviv jej, lez' jsem dál.‘
„To můž' býti,“ řekl král.
Už chci chopit nebes trám —
prask! tu provaz ve dví mám.
Letě s hůry, na sto sáhů
ao země se propadám.
Kterak z díry? Honem domů;
motyku tam sebrav k tomu,
hned jsem vykopal se ven‘
„To můž' být,“ král na to jen
‚V nebe jsem pak vlezl přec.
V prostřed stála velká pec,
kolem svatí tancovali.‘
Král se usmál: „Možná věc.“
‚Na peci si hověl pánbu,
táta váš však — slyšte hanbu!
s dědkem mým pás' vepře tam.‘
„Lež to!“ ‚Tak?! toť výhru mám!‘
Králi trudno v slovu stát.
Dvořany se vidí smát,
dceru svoji milovanou
nad ženichem takým lkát. —
„Vyhrál's, Honzo, říši, dceru;
nerad ti je dávám věru,
však jsou tvé, slib splnil jsem,
m ů ž e š-l i, si výhru vem.“
‚Za lež lež, to špatný vtip,
měl's však, králi, lháti líp;
co jsem vyhrál, vzít též umím,
v skutek změním sám tvůj slib:
Do kabele všecko všady,
lid i zboží, města, hrady!‘
Mžik! Vše v pytli. V poušti král,
na žoku se Honza smál.

XI. Honza králem.

V širáku, halenu po pléci,
král Honza sedi na peci.
Dvořané jdou mu vzdávat hold,
vojini prosí o svůj žold.
‚Jakže?! Vás všecky živit mám?!
Jděte! Kdo žít chce, živ se sám.‘
Když pak si vládu spořádal,
prohlédnout zem šel Honza král.
V širáku, s halenou, s kabelí
spěl sám, kde lidé úpěli.
A kdy šel zase do dáli,
šťastni mu lidé žehnali.
A když už chodil dlouhý čas,
v kabeli se mu ozval ďas:
„O králi, pusť mne v peklo zpět,
v moc já Ti dát chci celý svět.“
‚Ty's ještě tam? Já zapomněl.
Mníš, že bych světem vládnout chtěl?
Co nejhoršího stropil zde,
až spravím, čert ať k čertu jde.‘
Ku městu přišli přes role.
Pohřbívali tu pachole.
Nad hrobem všechen lid veď pláč.
‚Nuž, čerte, pověz, proč a zač?‘
„Neplodné město, jež tu zříš:
nic nerodí se tady již.
Ni z hlavy, z matky, z půdy plod,
smrť však tu stále slaví hod.“
.To dílo tvé. Nuž, ďáble, rci,
jak ubožákům pomoci.‘
„Života strom, viz tam, jim zvad',
kořeny že mu sžírá had.“
Ubit byl had, strom pučel hned,
kde jen byl komín, čáp si sed',
na polích zraje plný klas,
myšlenky, kde jen lebka zas.
Co král se v slavném průvodu
již Honza strojí k odchodu.
I šel a šel, až v město všel,
vstříc ston a vzdech kde jen mu zněl.
Lidé se vlékli ulicí,
chorobu vpadlé na líci.
„‚Zde všichni stůněm, marný boj,
živé co vody vypráh' zdroj.‘“
Čert Honzovi šept' do ucha:
„Na vřidle sedí ropucha.“
Shozena žába, pramen střík',
zdravý lid králi vzdává dík.
Pospíchal Honza zase dál,
za krátko v jiném městě stál.
Tu nikde lid, tu hrobu klid,
kam vstoupil, mrtvé jenom zřít.
I ptal se ďábla naposled. —
„Ti zde již leží dvě stě let,
živý co oheň v chrámě zhas';
vzplane-li, pak lid vzkřísen zas.“
Pospíchá Honza k svatyni,
zda-li ten zázrak učiní.
Nedbá na nočních dravců skřek
ni hrůzy, v chrám jež vetkal věk.
U oltáře, kde spousty střed.
dívku zří spící, jara květ.
Knížecí vínek zdobí vlas;
srdcem mu chvěly touha, jas.
Kvap s dílem však, než zhasne žár,
jen jiskra již tu, v té jen zdar
Živým se dechem v popeli
jiskřičky žhoucí zaskvěly.
Vyšlehl plamen veselý,
oběti dávné hořely.
Kněžna již oko otvírá,
k chranci je vděčně upírá.
„‚Junáku můj, Ty's vzkřísil nás —
slyš, k chrámu hučí lidu hlas.
Co mohu dát Ti odměnou?‘“
‚Největší všech: O, budiž mou!‘
Nachem se rděla. V zápětí
již vznesl ji v své objetí.
Vzkříšený lid se hrne v chrám:
Spasil jsi nás, Ty vládni nám!“
S královnou mladý král jde zpět,
cestu jim stele z růží květ.
V širáku, v haleně Honza král
šťastně pak šťastným panoval.

XII. Král Honza a smrt.

Stárnul již král Honza,
šedivěl mu vlas,
skláněla se šíje,
v oku oheň has'.
Vnuků jásot, láska lidu
nepřemohly stáří bídu,
ku žni zrál už klas.

Jeseň šustí v lipách,
pažit rozryl krt,
všude je dnes smutno,
kam se Honza vrt'.
Běda! v pustém houští jemu
vstříc se staví uleklému
s kosou chladná smrt.

‚Honzo, jdu si pro Tě,
vypršel čas Tvůj!' —
„Hned-li musím jíti?“ —
‚Již mne následuj.'
„Nuže,“ zvolal Honza směle,
„hupky, smrti, do kabele —
věčný život můj!“

Leta dále letí,
ale jaký div:
nikdo nemře v světě,
každý zle však živ.
Lid se množí, ne tak statky,
hlad a nouze v zemi, zmatky —
není už jak dřív.

Zboží plny dvory,
prázdný ale stůl,
marně řezník bije:
nesmrtelnýť vůl.
Nebojí se drůbež nože,
a náš Honza, můj ty Bože
při bramborách schnul.

Ze synů jsou kmeti,
z vnuků starci již,
věků dvou král Honza
bídně nese tíž.
A tu slyší lidu hlasy:
„‚Smutné přišly na nás časy,
stářím hyne říš.'“

Schýlil Honza hlavu:
„K čemu déle dlít?
Z kabele již, smrti!
zralou žeň spěš žít.“
Mžikem před ním stojí bledá,
zvolna břitkou kosu zvedá,
Honza musí jít . . .

Jak se dostal Honza do nebe.

Umřel *náš* Honza. Na vše strany
zvoní jemu slavné hrany;
se zvuky zvonů ze světa
ku nebi duše zalétá.

Nebeskou bránu Petr střeží,
otvírá ji jenom s těží.
‚Kdo jsi a odkud?' — „Honza z Čech“. —
‚Hlupáku, chuť si zajít nech!'

Honza — ten necek'; jen se mračí,
ku bráně se vzdorně tlačí.
S hřmotem brž Němec žádá vstup.
Puštěn hned. S ním tam Honza hup'.

Halenu svoji hodil na zem,
postavil se na ni rázem.
Marně jej Petr vyháněl.
„*Na svém já stojím!*“ Honza děl.

Na Čecha horlí Petr Kristu.
„‚Nech,'“ dí Pán, „‚má právo k místu:
Na svém on stoje vůlí svou
dobyl si říši nebeskou.'“ *)

---

*) K náležitému zakončení našeho cyklu opakováno zde ze slavnostního listu „*Národ sobě*“.